

## เห็ดกระถินพืมาน...เห็ดเงินล้าน!!



ภาพจาก <http://www.projectnoah.org/spotting/567018/fullscreen>

“เห็ดกระถินพืมาน” ชื่อนี้หากใครบอกว่าไม่เคยได้ยินก็เตรียมตัวโดนเพื่อน ๆ ล้อว่าตกข่าวได้เลย เพราะนอกจากราคาซื้อ-ขายอันน่าตกใจแล้ว ยิ่งว่ากันว่ารักษามะเร็งได้อีกต่างหาก จึงกลายเป็นที่มาให้เราได้ตามหาความจริงกัน

ตามการอ้างอิงในหนังสือ “เห็ดกินได้ และเห็ดมีพิษในประเทศไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน” เราขอใช้ชื่อวิทยาศาสตร์ของเห็ดกระถินพืมานที่จะกล่าวถึงในที่นี้ว่า *Phellinus rimosus* (Berk.) Pilát

เห็ดกระถินพืมานหรือบางพื้นที่ก็เรียกว่า เห็ดพืมาน เห็ดเกือกม้า เห็ดตีนหมี่ ดอกเห็ดมีลักษณะแข็งกระด้างคล้ายเนื้อไม้ เจริญเติบโตช้าๆ เป็นรูปครึ่งวงกลม กระจายพันธุ์อยู่ทั่ว

ทุกภาค มักพบขึ้นอยู่บนต้นของกระถินพืมาน จึงเป็นที่มาของชื่อเรียกดังกล่าว สรรพคุณพื้นบ้านใช้บำบัดอาการปวดหูและเริ่ม สารสำคัญที่พบเช่น polyphenols, phenolics flavonoids, proteoglycan, steroids และ polysaccharide protein complex (PPC-Pr)

การศึกษาฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาพบฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระและฤทธิ์ยับยั้งการเกิดออกซิเดชันของไขมัน (lipid peroxidation) ในสารสกัดน้ำ สารสกัดเมทานอล สารสกัดเอทิลอะซิเตท สารในกลุ่ม phenolic สารในกลุ่ม flavonoid และสาร PPC-Pr พบฤทธิ์ปกป้องเนื้อเยื่อจากการถูกฉายรังสีในสารสกัดเอทิลอะซิเตทและสาร PPC-Pr พบฤทธิ์ต้านเซลล์มะเร็งและเนื้องอกในสารสกัดเอทิลอะซิเตท สารสกัดเมทานอล สารสกัดน้ำ และสาร proteoglycan พบฤทธิ์ต้านการก่อกลายพันธุ์ในสารสกัดน้ำและสารสกัดเอทิลอะซิเตท พบฤทธิ์ต้านการอักเสบในสารสกัดน้ำ สารสกัดเอทิลอะซิเตท และสาร PPC-Pr พบฤทธิ์ปกป้องตับและไตจากสารพิษในสารสกัดเอทิลอะซิเตท พบฤทธิ์ต้านเชื้อจุลินทรีย์ในสารสกัดเมทานอล สารในกลุ่ม polyphenols, flavonoids, quinones และ terpenes แต่ทั้งหมดยังเป็นการศึกษาในระดับเซลล์และสัตว์ทดลองเท่านั้น การทดสอบความเป็นพิษของสารสกัดเอทิลอะซิเตท สารสกัดเมทานอล และสารสกัดน้ำ พบว่ามีความเป็นพิษที่ค่อนข้างต่ำ

แม้งานวิจัยของเห็ดกระถินพืมานจะมีอยู่ไม่มาก แต่อย่างน้อยก็ได้ทราบว่เห็ดกระถินพืมานมีแนวโน้มที่จะนำไปพัฒนาเป็นยาที่เกี่ยวข้องกับโรคมะเร็งหรือโรคที่เกี่ยวข้องกับภาวะอักเสบต่างๆ ได้ แต่อาจต้องรอผลการศึกษาเพื่อยืนยันถึงประสิทธิภาพและความปลอดภัยเสียก่อน

โปรดติดตามอ่านข้อมูลเพิ่มเติมในจุลสารข้อมูลสมุนไพร ฉบับที่ 30(2) เดือนมกราคม 2556

สำนักงานข้อมูลสมุนไพร  
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล